

Memo

Aan:	Gemeenteraad
Cc:	W.Hoeffnagel, M. Roelvink, M. Ligtenbarg, B. Konings
Van:	Portefeuillehouder sport, de heer L.G. Kuster
Datum:	11 augustus 2014
Kenmerk:	
Onderwerp:	Informatiememo toekomst sportpark De IJsselweide

Geachte raadsleden,

Het sportpark De IJsselweide is in ontwikkeling. De aanzet daartoe is gegeven door het vorige college. Mede gezien de seizoensgebonden competities zijn inmiddels een aantal ontwikkelingen in gang gezet. Ik heb gemeend u daarover nog voor het zomerreces te informeren. Dat is gebeurd op een algemene raadsinformatieavond op 8 juli 2014 bij v.v. Gendingen. Naar aanleiding van vragen is duidelijk geworden dat de raad zich onvoldoende geïnformeerd vindt over de gemeentelijke visie op sport, de aanleiding voor de in gang gezette ontwikkelingen op sportpark De IJsselweide en de noodzaak om de eerste verplichtingen aan te gaan om de sportverenigingen op het sportpark De IJsselweide niet nog langer te laten wachten. Met deze memo wil ik u verder informeren in het kader van de actieve informatieplicht.

Huidige situatie

In de huidige situatie is de gemeente eigenaar van de sportvelden in de gemeente, met uitzondering van de kunstgrasvoetbalvelden bij v.v. SDOUC en GWVV. Tevens is de gemeente veelal eigenaar van de sportaccommodaties (sporthallen, sportzalen). Clubgebouwen en kleedkameraccommodaties zijn eigendom van de sportverenigingen. De gemeente is verantwoordelijk voor en verzorgt het veldonderhoud bij sportvelden. Ook het veldonderhoud van de voetbalvelden wordt binnenkort overgedragen aan de voetbalverenigingen. De gemeente is verantwoordelijk voor en verzorgt nu het gebouwelijk onderhoud van de sportzalen en sporthallen. Voor wat betreft de sporthallen in Varseveld (Van Pallandt) en Terborg (De Paasberg) verandert dit in verband met de privatisering van de zwembaden en sporthallen aldaar. Bij enkele sportzalen is sprake van uitbesteding van exploitatie en beheer naar een beheerstichting.

Ontwikkelingen

Door de diverse ontwikkelingen in Nederland en specifiek in de Achterhoek – denk aan de economische/ financiële ontwikkelingen, demografische ontwikkelingen en sociaal-culturele ontwikkelingen – is een tijd aangebroken om opnieuw en op een andere wijze naar structuren en organisaties te kijken. Rollen en verantwoordelijkheden van zowel de overheid, als van de samenleving veranderen. Deze worden (al dan niet vanzelf) opnieuw gedefinieerd. Dit geldt ook voor sportaccommodaties en sportverenigingen. Ook in de gemeente Oude IJsselstreek.

Ambities en visie 2015

Het gemeentebestuur draagt de sport in Oude IJsselstreek een warm hart toe. Daarbij wordt zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt van de (bepaalde) mogelijkheden die er zijn om zoveel mogelijk inwoners aan het sporten te krijgen en te houden. *Binnen de financiële mogelijkheden richt het gemeentebestuur zich op adequate en breed opgezette sportparken, te beginnen met een noodzakelijke revitalisering c.q. modernisering van sportpark De IJsselweide.* De 'nieuwe' rollen en verantwoordelijkheden van gemeente en samenleving komen hierin terug. Er wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht met sportverenigingen en commerciële sportorganisaties. Deze lijn kan in samenspraak met verenigingen en stichtingen worden doorgezet in de hele gemeente. De termijn van de visie sluit aan bij de looptijd van de structuurvisie. In samenspraak met de gemeenteraad wordt gesproken over en bepaald hoeveel en wat voor sportaccommodaties er nog moeten zijn in de gemeente Oude IJsselstreek.

Door slimme verbindingen te leggen en de kracht van de samenleving – specifiek de sportverenigingen en hun achterban – te benutten, worden kwaliteit en continuïteit gewaarborgd.

Uitgangspunten sportaccommodaties

- Het primaat ligt in Oude IJsselstreek bij de breedtesport, niet bij topsport.
- De sportaccommodaties komen/ blijven op de juiste locaties.
- Het streven is een kwaliteitsverbetering en/of modernisering van sportaccommodaties, binnen het uitgangspunt van sober- en doelmatigheid.
- De sportaccommodaties nodigen uit tot meervoudig/ multifunctioneel gebruik.
- Beheer en exploitatie van sportaccommodaties wordt zoveel mogelijk op afstand gezet, echter met strikte randvoorwaarden ten aanzien van toegankelijkheid, ingebruikgeving en tarifiering.
- De sportaccommodaties hebben een hoog maatschappelijk rendement.
- Er is een optimale bezetting en exploitatie van de sportaccommodaties.
- Er is een optimale duurzaamheid bij de sportaccommodaties.
- Er wordt (op termijn) gestreefd naar multifunctionele parken; daarbij is onder andere sprake van mogelijkheden tot sport en bewegen voor jonge kinderen, oudere jeugd en jongeren, volwassenen in de leeftijd van 21 tot 55 en senioren. Het is een toegankelijke en laagdrempelige ontmoetingsplek met een openbaar en uitnodigend karakter. Dit past binnen de ontwikkelingen in het sociaal domein. Mogelijk kunnen we dit vitaliteitsparken noemen.
- Samenwerking tussen de sportverenigingen op de sportaccommodatie en overige netwerkpartners wordt gestimuleerd.
- Er wordt gestreefd naar parkmanagement, waarbij ook exploitatie en beheer worden opgepakt door de verenigingen. De gezamenlijke verenigingen van het sportpark richten een beheerstichting op. Deze beheerstichting zal in het kader van parkmanagement alle uitvoerende zaken op zich nemen (exploitatie, beheer, klein/ dagelijks onderhoud). De gemeente 'doet nog zaken' met de beheersstichtingen in verband met de instandhouding van het sportpark.

Omtrent bovenstaande uitgangspunten zal overeenkomstig het procesakkoord met de raad nieuw beleid worden vastgesteld.

Plan revitalisering sportpark De IJsselweide

Directe aanleiding voor de herstructurering van sportpak De IJsselweide is de sterk verouderde sporthal. Al jaren wordt gesproken over vervanging. Dat heeft ertoe geleid dat alle sportverenigingen, zowel de binnensportverenigingen als de buitensportverenigingen op De IJsselweide, gevraagd zijn met een gezamenlijk, door alle gebruikers gedragen plan te komen. Dat plan is op 30 oktober 2013 aan de raad toegezonden en is vervolgens door de gemeente getoetst op genoemde gemeentelijke beleidsuitgangspunten en normen van diverse sportbonden. Uiteindelijk is daar het inrichtingsplan uit naar voren gekomen dat door het college is vastgesteld en op 8 juli 2014 aan de raad gepresenteerd.

Voortzetting bestaand beleid

Op sportpark De IJsselweide is in de afgelopen ruime twee jaar (eerste bijeenkomst was op 27 februari 2012) uitgebreid en regelmatig gesproken met de sportverenigingen. Daarbij waren ook de commerciële sportaanbieder op het sportpark, raadsleden uit de raadsprojectgroep sport en enkele stichtingen uitgenodigd. De aanleiding voor de gesprekken over revitalisering van het sportpark is divers. In bijlage 1 is een aantal redenen opgenomen die de urgentie van de voorgenomen revitalisering van dit sportpark aangeven.

Enkele (beleids)uitgangspunten voor de revitalisering van sportpark De IJsselweide zijn:

- multifunctioneel gebruik van de sportaccommodatie. Er wordt gestreefd naar een maximaal efficiënt gebruik van de voorzieningen. De bezettingsgraad dient zo hoog mogelijk te zijn. Er worden slimme verbindingen gelegd met (netwerk)partners.
- creëren van een transparant sportpark in een parkachtige setting. Dit is een leidraad voor de openbare inrichting op het sportpark. Sociale veiligheid is voor de sportverenigingen belangrijk.
- exploitatie en beheer worden niet meer door de gemeente uitgevoerd, maar wordt op afstand gezet. Er worden al enige tijd gesprekken gevoerd over samenwerkingsmogelijkheden en het uitbesteden van de exploitatie en het beheer bij een stichting die mogelijk opgericht wordt door de sportverenigingen op het sportpark. Deze gesprekken lopen nog.
- er wordt getracht de sportverenigingen nog nauwer inhoudelijk te laten samenwerken. Dat kan door sportparkmanagement, maar daar moet vooral draagvlak voor zijn bij de verenigingen.

Rol van de raad

Vanaf de tweede bijeenkomst (24 april 2012) met de verenigingen is ook de raads werkgroep sport uitgenodigd om de plenaire overleggen bij te wonen. Deze raads werkgroep bestond uit een afvaardiging van alle raadsfracties.

Op basis van de plannen heeft de raad in de begroting van 2014 in programma 2 ('Krachtige kernen in prachtig gebied') onder doelstelling 3 ('Er is en passend aanbod aan accommodaties') opgenomen dat 'In 2014 wordt gestart met de realisatie van de nieuwe sporthal/sportpark De IJsselweide in Uift/Gendringen (2014-2020). Deze locatie wordt duurzaam ontwikkeld' (p. 10). Daarvoor is een investeringsbedrag van € 1.250.000 opgenomen (p. 13). Ook op de investeringslijst (bijlage B, Staat van investeringen) is dit bedrag terug te vinden, evenals investeringsbedragen voor 2015 (zijnde € 3,7 mln) en 2016 (€ 1 mln). Met deze investeringsbedragen in 2014, 2015 en 2016 heeft de raad een richtinggevende uitspraak gedaan ten aanzien van de revitalisering van sportpark De IJsselweide.

Plan van aanpak

In een eerder stadium, tijdens de vorige bestuursperiode, zijn er door de gemeente toezeggingen gedaan om spoedig te starten. De verwachting bij de verenigingen is dat de start van de bouw van de nieuwe sporthal op 1 oktober 2014 is (zo is toegezegd) en dat daarmee de alternatieve veldcapaciteit voor V.V. Gendringen in verband met de start van het voetbalseizoen 2014-2015 daarmee voor 1 september 2014 gereed is. Het is echter onmogelijk de bouw van de nieuwe sporthal te starten op 1 oktober 2014. Gezien de huidige planning is start bouw niet eerder mogelijk dan 1 maart 2015. Om niet gedurende het voetbalseizoen 2014-2015 velden uit de competitie te hoeven halen is besloten om tijdens het zomerreces 2014 veldcapaciteit te realiseren voor V.V. Gendringen. Gelet op de benodigde capaciteit volgens de KNVB-normen en de beperkte beschikbaarheid van alternatieve velden is op basis van vigerend sportbeleid besloten om het natuurgras hoofdveld van V.V. Gendringen te vervangen door een kunstgrasveld. De regeling kunstgrasvelden / 'uitgangspunten voor de realisatie van kunstgrasvelden in de gemeente Oude IJsselstreek' (vastgesteld door de gemeenteraad op 22 april 2010) bepaalt dat de gemeente dit veld 100% financiert.

Het college is van mening dat de omschrijving en de intentie waarmee de investeringsbedragen in de begroting zijn opgenomen (zijnde € 1.250.000 voor 2014 en voorgenomen investeringen van € 4,7 mln over de jaren daarna in de begroting 2014) voldoende ruimte biedt om de realisatie van het kunstgrasvoetbalveld te kunnen gunnen. Deze investering is noodzakelijk om de sporthal te kunnen bouwen op de locatie zoals vastgesteld in het inrichtingsplan. De aanleg van het kunstgrasveld is onlosmakelijk verbonden met de bouw van de sporthal.

Planning/ tijdspad gemeenteraad

- Begrotingsraad 2014 (begroting 2015)
- Vaststellen bestemmingsplan
- Begrotingsraad 2015 (begroting 2016)

Met vriendelijke groet,

Bert Kuster
Portefeuillehouder sport

Bijlage 1 ‘Sporttechnische redenen voor revitalisering van sportpark De IJsselweide’

- 1) Allereerst is de huidige sporthal De IJsselweide zowel bouwkundig als installatietechnisch afgeschreven. De sporthal staat al jaren op de nominatie om vervangen te worden. De huidige staat van onderhoud is slecht. Gebreken aan de sporthal worden nu provisorisch opgelost. Zowel bouwkundig als qua veiligheid heeft vervanging van de sporthal topprioriteit. De huidige sporthal is qua grootte niet toereikend voor de vraag (bezettingsgraad) die er is. Uitbreiding van de sporthal lijkt daarom noodzakelijk. Echter de gemeente wordt in de toekomst geconfronteerd met ontgroening en vergrijzing. De nieuwe sporthal wordt goed toegerust op deze demografische ontwikkelingen. Met name de verwachte verschuiving in gebruikers door ontgroening en vergrijzing (minder jongeren, meer ouderen) leidt ertoe dat een uitbreiding naar een 4/3^e sporthal de ideale oplossing is voor de lange termijn. De nieuwe sporthal wordt ten slotte voor tenminste 40 jaar gebouwd.
- 2) De nieuwe sporthal (en hockeynatuurgrasveld of hockeykunstgrasveld) wordt gerealiseerd op een bestaand wedstrijdveld en trainingsveld van v.v. Gendringen. Daardoor ontstaat een ondercapaciteit voor v.v. Gendringen. Dit probleem wordt opgelost door een natuurgrasvoetbalveld van v.v. Gendringen te vervangen door een kunstgrasvoetbalveld. Volgens de beleidsuitgangspunten van de gemeente is de gemeente dan verantwoordelijk voor 100% van de aanleg van dit veld. Tevens blijft de gemeente eigenaar en daarmee verantwoordelijk voor onderhoud en topaagrenovatie. De ledenaantallen van de sportverenigingen laten gemiddeld een afnemende tendens zien, hoewel opgemerkt wordt dat er bij voetbalverenigingen door aanmelding van enkele meisjes-/vrouwenteams ook soms een lichte stijging te zien is. De trend is echter dat op lange termijn het ledenaantal (licht) zal dalen. Op termijn zal dan ook worden bezien of het aan te leggen ‘derde’ veld bij v.v. Gendringen (op de locatie van de huidige sporthal) een natuurgrasvoetbalveld of een kunstgrasvoetbalveld moet worden (of bij explosieve groei van HCOIJ wellicht een extra hockeykunstgrasveld).
- 3) De atletiekbaan is door het keuringsinstituut gecontroleerd en afgekeurd. Er heeft jaarlijks onderhoud plaatsgevonden, maar de accommodatie is nu ‘op’. De rondbaan voldoet niet meer aan de daarvoor gestelde eisen. Het middenterrein (de technische nummers) is ook niet meer geschikt en veilig om te gebruiken. Wedstrijden mogen niet meer worden georganiseerd. Een risico ligt erin dat de gemeente als eigenaar verantwoordelijk is voor de staat van de baan. Bij eventuele ongevallen/ letsel is de gemeente aansprakelijk.
- 4) De hockeyvereniging HCOIJ speelt op het huidige hockeyveld op een natuurgrasveld. De seniorenteams kijken nu noodgedwongen uit naar Doetinchem om competitie te hockeyen. HCOIJ is inmiddels volwaardig lid van de KNHB. Gezien het stabiele ledenaantal (bijna 200) en de potentie om te groeien heeft HCOIJ haar bestaansrecht aangetoond. HCOIJ heeft aangegeven alleen met een kunstgrashockeyveld de toekomst in te kunnen. Kunstgras is in de hockeysport zeer gebruikelijk. Op dit moment is HCOIJ zelfs het enige KNHB lid zonder kunstgrashockeyveld. Aanleg van een hockeykunstgrasveld is een noodzaak voor het voortbestaan van HCOIJ. Met HCOIJ zijn en worden gesprekken gevoerd over de aanleg van het kunstgrashockeyveld. HCOIJ heeft de bereidheid uitgesproken om daarin ook een bijdrage te leveren.
- 5) De huidige ijsbaan, geëxploiteerd door de vrijwillige brandweer, bestond voorheen uit zand. Dat bleek geen goede ondergrond te zijn om een natuurijsbaan te creëren. Enkele jaren geleden is daarom een laag klei gestort om te proberen een betere natuurijsbaan te creëren bij vorst. Het resultaat daarvan is echter niet bevredigend. Daarbij komt dat de locatie ‘ijsbaan’ nu het overgrote deel van het jaar überhaupt niet gebruikt kan worden. Door de ijsbaan te asfalteren is er de verwachting dat er makkelijker een natuurijsbaan kan worden gecreëerd bij vorst. Daarnaast wordt zodoende het multifunctioneel gebruik bevordert. Locatie ‘ijsbaan’ kan dan in de lente/ zomer/ herfst worden gebruikt om te skeeleren, om te fietsen, of om een (demontabel) basketbalveld aan te leggen.